

PROGRAM PROFILAKTYKI w Szkole Podstawowej w Czaszynie

DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Program profilaktyki klas I – III powstał na podstawie Programu Wychowawczego, Programu Nauczania Zintegrowanego oraz przeprowadzonej diagnozy środowiska szkolnego.

Na podstawie analizy ankiet, obserwacji, rozmów z uczniami wychowawcami klas stwierdza się, że podstawowym problemem są przypadki niewłaściwych zachowań.. Występują one jako zachowania agresywne, nadpobudliwość wyrażająca się poprzez bójki, przezywanie, popychanie. Zdarzyły się pojedyncze kradzieże na terenie niektórych klas. Z ankiet wynika również, że większość dzieci czas wolny spędza przed telewizorem, a tym samym ulega negatywnym wpływom bohaterów bajek (Pokemony, Power Rangers i inne).

Poza tym stwierdza się, że dzieci nieumiejętnie korzystają z komputera, w którym szczególne miejsce zajmują gry nasycone przemocą, magią, brutalnością w świecie wirtualnym. Na podstawie obserwacji stwierdza się, że duża liczba dzieci w niewłaściwy sposób spędza wolny czas, co niekorzystnie wpływa na ich rozwój fizyczny i zdrowotny. U dużej liczby dzieci stwierdza się wady postawy. Ponadto do klas I – III uczęszczają dzieci z różnymi deficytami fizycznymi i psychicznymi, dlatego wszyscy uczniowie powinni przejawiać postawy akceptacji i tolerancji w stosunku do niepełnosprawnych kolegów. Nie stwierdzono przypadków stosowania przez dzieci w młodszym wieku szkolnym substancji uzależniających, jednak wiele z nich wzrasta w rodzinach noszących znamiona patologii. Poza tym dzieci często ulegają negatywnym wpływom innych osób, które wykorzystują ich naiwność.

Program profilaktyki klas IV – VI również opracowano na podstawie diagnozy środowiska szkolnego, w oparciu o Program Wychowawczy i Podstawę Programową. Z analizy ankiet, rozmów z uczniami, wychowawcami i obserwacji stwierdza się, iż zdarzają się przypadki niewłaściwych zachowań uczniów. Są to zazwyczaj zachowania agresywne typu: agresja słowna – przewiska, wyśmiewanie, wulgarne słownictwo, agresja psychiczna – wymuszanie, zastraszanie, agresja fizyczna – bójki, szarpanie, popychanie. Nie stwierdzono przypadków stosowania środków uzależniających (alkohol, nikotyna, substancje psychoaktywne). Ze względu na istniejące zagrożenie, wynikające z otaczającej nas rzeczywistości w programie profilaktyki ta problematyka również została uwzględniona.

Cel operacyjny: **Uczeń potrafi zachować się w trudnych sytuacjach.**

Zagadnienia	Planowane sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Klasa	Uwagi o realizacji
Kontakt z osobą nieznaną	- analiza historyjki obrazkowej „Obcy niebezpieczny”, - spotkanie z policjantem, - scenki dramowe, - lektura „Czerwony Kapturek”, - film „Jak zachować się w niebezpiecznych sytuacjach”.	Wychowawca, policjant.	I, II, III	
Kontakt ze zwierzętami	- dokarmianie zwierząt zimą, opieka inwentarzem, ulubionym zwierzątkiem, - pogadanka na temat zachowania się wobec nieznanymi zwierząt, - unikanie bezpośredniego kontaktu z ptakami, - wyjaśnianie pojęcia „wściekliczna” i skutków kontaktu z wściekłym zwierzęciem, - jak uchronić się przed pogryzieniem przez psa.	Wychowawca.	I, II, III.	
Pozycja dziecka w rodzinie	- lektura „Oto jest Kasia”, „Awantura o Basię”, „Królowa Śniegu”, - poznanie obowiązków wobec członków rodziny, - rozpoznanie sytuacji trudnych dotyczących rodziny, interwencja w miarę możliwości.	Wychowawca, rodzice.	III.	
Dziecko chore, niepełnosprawne, osoba starsza	- udział dzieci niepełnosprawnych w imprezach klasowych, - odwiedzanie osób chorych, starszych, pomoc koleżeńska, - analiza treści czytanek, - scenki dramowe - przyjaźń, zaufanie, - tworzenie drzew genealogicznych, - spotkania z dziadkami, filmy video – tolerancja, lęk przed ciemnością, - prace plastyczne.	Wychowawca, rodzice.	I, II, III.	

Cel operacyjny: **Uczeń zna zasady higieny, zdrowego odżywiania, czynnego odpoczynku.**

Zagadnienia	Planowane sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Klasa	Uwagi o realizacji
Higiena osobista	- spotkanie z pielęgniarką, - sprawdzanie czystości skóry, rąk, głowy, - udział w akcji „Białe zęby”, - prezentacja przyborów do mycia , - ćwiczenia praktyczne mycia zębów, rąk, - piosenki, czytanki, wiersze.	Wychowawca, pielęgniarka, stomatolog, lekarz.	I, II, III	
Właściwe odżywianie się	- analiza wierszy, czytanek, - II śniadania, - zajęcia praktyczne: wykonywanie kanapek, surówek, - wpływ reklamy na dziecko (chipsy, słodycze), - pokaz, degustacja warzyw, owoców.	Wychowawca, rodzice	I, II.	
Higiena miejsca pracy	- analiza tekstów podręcznika, - dyżury w klasie – obowiązki, - pogadanka na temat wpływu ciszy na myślenie, - technika uczenia się.	Wychowawca, wszyscy nauczyciele.	I, III.	
Czas wolny.	- organizacja imprez klasowych wg. założeń, - zabawy ruchowe z wykorzystaniem różnych przyborów.	Wychowawca, nauczyciele: w-f, gimnastyki korekcyjnej, języka angielskiego, muzyki, plastyki.	I, II, III.	
Zanieczyszczenia środowiska.	- włączanie się w akcję „Sprzątanie Świata”, - udział w konkursach o tematyce ekologicznej, - włączanie się w przygotowanie Święta Ziemi, - analiza czytanek, - zapoznanie z wpływem zanieczyszczonego środowiska na zdrowie, - zatrutowanie środowiska przez zakłady przemysłowe, - wpływ palących na środowisko domowe.	Wychowawca, rodzice.	I, III.	

Gry komputerowe, muzyka, reklamy.	- pogadanka na temat wartości gier komputerowych, przemocy w grach, - analiza tekstów z podręcznika, - rozmowa na temat działania muzyki na układ nerwowy dziecka, - zapoznanie dzieci z zagrożeniami wynikającymi z dostępu do Internetu, - wpływ reklamy na osobowość, dobre i złe emocje, - konkursy czytelnicze, - programy dydaktyczne, - prace plastyczne.	Wychowawca, rodzice, bibliotekarz.	I, II, III.	
Zagrożenia w środowisku przyrodniczym.	- pogadanka dotycząca zagrożeń w kontakcie z przyrodą: grzyby, jagody, gady, kleszcze, - właściwe zachowanie się podczas burzy, - posługiwanie się kompasem, - oznaczenia tras turystycznych, górskich, - spacer, wycieczki po okolicy, - gry ogólnorozwojowe, - planowanie różnych dyscyplin sportowych, - propozycje dobrej lektury, - wypoczynek w lesie, - obowiązki domowe, - poznanie zajęć na deszczowe dni.	Wychowawca, rodzice.	I, II, III.	
Moje zdrowie.	- analiza czytanek, wierszy, - ocena zachowania bohaterów czytanek, - umiejętne korzystanie z lekarstw, - zastosowanie ubioru do pory roku, - uwzględnienie owoców i warzyw w żywieniu człowieka, - cykl filmów video: „Jak działa nasz organizm”	Wychowawca	I, II, III.	

Cel operacyjny: **Uczeń uświadamia sobie prawa i obowiązki, przestrzega zasad Regulaminu Szkoły..**

Zagadnienia	Planowane sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Klasa	Uwagi o realizacji
Prawa i obowiązki ucznia, regulamin szkoły.	- zapoznanie ze Statutem Szkoły, Regulaminem Szkoły, - włączenie się w akcje ogólnoszkolne, - opracowanie norm i przepisów dotyczących właściwego zachowania się w szkole, - pogadanki na temat współżycia i zachowania w szkole, w klasie, - scenki dramatyczne integrujące klasę, - film video: „Obrona swoich praw”. - spędzanie czasu z rodziną, uroczystości rodzinne z różnych okazji, - pogadanka z rodzicami na temat wpływu telewizji na dziecko, - oferowanie ciekawych form spędzania wolnego czasu.	Wychowawca, dyrektor szkoły.	I, II, III.	
Zachowania agresywne.	- scenki dramatyczne ukazujące zróżnicowanie ludzkich zachowań, - lektura „Królewna Śnieżka”- zwycięstwo dobra nad złem, - film „Dlaczego wandalizm jest zły”, „Słowa mogą ranić”, „Poszukiwanie skarbu”, - dobre i złe emocje, jak sobie z nimi radzić.	Wychowawca.	I, III.	
Normy moralne w życiu człowieka.	- rola autorytetu jako drogowskazu we właściwym rozwoju, - lektura „Kubuś Puchatek” – przyjaźń, postawy moralne między bohaterami, - film: „O uprzejmości”, „Uczenie się sprawiedliwości”, „Czyje to było”, „Wielki napad na skarbonkę”.	Wychowawca.	I, III.	

Cel operacyjny: **Uczeń czuje się pełnoprawnym członkiem społeczności szkolnej.**

Zagadnienia	Planowane sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Klasa	Uwagi o realizacji
Zajęcia edukacyjne i pozalekcyjne.	- organizacja zajęć pozalekcyjnych: kółko plastyczne, teatralne, przyrodnicze, zuchy,- włączenie się w prace samorządu szkolnego,- apele, uroczystości szkolne,- analiza tekstów z podręcznika,- „Uczenie się wykonywania poleceń”,- integracja zespołów klasowych.	Wychowawca, opiekun SU, drużyny zuchowej.	I, II, III.	
Uczeń zdolny.	- konkurs matematyczny, humanistyczny,- wystawy plastyczno – techniczne,- uczestnictwo w kółkach zainteresowań,- promowanie świadectw nagrodami, listami pochwalnymi dla rodziców,- konkurs czytelnictwa, poetycko pisarski.	Wychowawca, nauczyciele, bibliotekarz.	I, II, III.	

Cel operacyjny: **Uczeń posiada informacje na temat konsekwencji uzależnień.**

Zagadnienia	Planowane sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Klasa	Uwagi o realizacji
Alkoholizm.	- udział w konkursie plastycznym „Nie pij”, - film „Pije, pił, pijany”. - pogadanka na temat sytuacji patologicznej – choroby alkoholowej, - wyrabianie wzorca bez potępienia.	Wychowawca, rodzice.	III.	
Nikotynizm.	- konkurs plastyczny, - film: „Dym z papierosa”, - sposoby reagowania na papierosy w domu, - obrona swej sfery świeżego powietrza.	Wychowawca, rodzice.	I, III.	
Narkomania.	- wpływ osób na początki narkomanii – cukierki, napoje.	Wychowawca.	III.	
Komputer.	- zajęcia komputerowe – zapoznanie z umiejętnym korzystaniem z komputera, - gry dydaktyczne, - spotkanie z rodzicami na temat wpływu komputera na dziecko.	Wychowawca, rodzice.	I, II, III.	
Telewizja.	- zapoznanie z mechanizmami, manipulacji stosowanymi w niektórych programach telewizyjnych.	Wychowawca, rodzice.	I, II, III.	
Uczniowie ze szczególnymi wymaganiami.	- tworzenie indywidualnych planów nauczania, - udział dzieci w zajęciach korekcyjno – kompensacyjnych, - dyżury nauczycieli, - film: „Przyjaźń i tolerancja, o dokuczaniu słabszym”.	Wychowawca, nauczyciele.	I, II, III.	
Uczeń słaby.	- organizacja zajęć dydaktyczno – wyrównawczych, - kierowanie wspólnie z rodzicami do Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, - film: „Wiara w siebie”.	Wychowawca, nauczyciele.	I, II, III.	

Zagadnienia dla klas IV – VI

Cele operacyjne	Cele szczegółowe	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni	Klasa
Edukacja prozdrowotna.	Zapoznanie uczniów z zasadami zdrowego odżywiania się i higienicznego spożywania posiłków.	Pogadanka” „Promowanie zdrowego odżywiania się.	Wychowawcy klas.	IV.
	Wdrażanie zasad higieny osobistej	Spotkanie z lekarzem. Spotkanie ze stomatologiem	Wychowawcy klas.	IV.
	Utrwalanie zasad bezpieczeństwa podczas zabaw i w drodze do szkoły.	Pogadanka. Projekcja filmu „Zagrożenia cywilizacyjne”.	Wychowawcy klas.	IV, V.
	Wdrażanie zasad prawidłowej organizacji pracy i nauki.	Pogadanka „Techniki pracy umysłowej”, zapamiętywania, rozwijanie indywidualnych zdolności.	Wychowawcy klas.	IV.
Szkoła wolna od przemocy i agresji	Uświadamianie uczniom niebezpieczeństw jakie niesie ze sobą patologizacją życia w szkole - zachowanie w szkole i poza szkołą, - nawiązywanie relacji z innymi, - czy przemoc i agresja oznaczają to samo, - kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i wyjaśniania nieporozumień.	Realizacja programu profilaktyczno – wychowawczego „Saper – jak rozminować agresję”. Spotkanie z przedstawicielem policji.		V, VI.
Podejmowanie przez młodzież zachowań ryzykownych typu: palenie tytoniu, picie alkoholu, używanie narkotyków, „dopalacze”	Zapoznanie uczniów z przyczynami i skutkami uzależnień: - wypowiadamy wojnę papierosom, - jak alkohol wpływa na organizm, - świat byłby lepszy bez środków uzależniających, - jak zaczyna się wkraczanie w nałóg, - jak mówić „nie” – podstawowe zasady zachowań asertywnych.	Pogadanka, Spotkania z policjantem, lekarzem itp	Wychowawcy klas.	V, VI.

Wspomaganie rozwoju osobowości ucznia w zakresie właściwych postaw i zachowań.	Wskazanie uczniom na umiejętność nawiązywania prawidłowych kontaktów z rówieśnikami i radzenie sobie w trudnych sytuacjach: - co to jest stres, - radzenie sobie ze stresem, - określenie pozytywnych i negatywnych emocji, - autoportret – czy akceptuję siebie, - wpływ grupy rówieśniczej, - zasady prawidłowej komunikacji, - rozwijanie zainteresowań uczniów.	Powierzenie uczniom zadań dotyczących życia klasy i szkoły. Realizacja wybranych fragmentów programu „Jak żyć z ludźmi”.	SU, wychowawcy	IV, V, VI.
Współpraca wszystkich pracowników szkoły i rodziców w realizacji programu profilaktyki.	Wzajemna wymiana informacji w celu poprawnego funkcjonowania dziecka w środowisku szkolnym i lokalnym.	Spotkania z rodzicami.	Dyrektor szkoły, nauczyciele.	
Ruch i wypoczynek.	Jak i kiedy korzystać z telewizji i gier komputerowych,	Pogadanka, spotkanie z rodzicami,	Wychowawcy	
	Jak ciekawie spędzać czas wolny.	Scenki rodzajowe.	Wychowawcy	
	Niewielka porcja ruchu sposobem na dobre samopoczucie.	Mecze, rozgrywki w ramach zajęć rekreacyjno sportowych.		
	Wycieczki jako forma wypoczynku.	Udział w wycieczkach organizowanych w ramach kółka krajoznawczego i przez wychowawców klas.	Wychowawcy klas.	

Żyjmy bezpiecznie.	Poznajemy znaki drogowe.	Rozpoznawanie znaków.	Wychowawcy, nauczyciel techniki.	
	Zasady bezpiecznego poruszania się pieszego i rowerzysty.	Szkolenia w celu zdobycia przez uczniów karty rowerowej	Nauczyciel techniki, wychowawcy	
	Zapoznanie się z numerami alarmowymi: policji, straży pożarnej, pogotowia.	Konkurs na najładniejszą ulotkę informacyjną.	Nauczyciel techniki, wychowawcy	